

Наукові інтереси: здоров'язберігаюча педагогіка, оздоровчий фітнес.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR
IAZLOVETSKA Oksana Valentynivna –
Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Physical

Education and Recreational and Health Work of
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State
Pedagogical University.

Scientific interests: health-preserving pedagogy,
health fitness.

Стаття надійшла до редакції 10.10.2022 р.

УДК 378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-206-253-259

ДРАШКО Олена Миколаївна –
кандидат педагогічних наук,
ст. викладач кафедри педагогіки та
методики технологічної освіти
Криворізького державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9823-5101>
e-mail: lenamd888@gmail.com

ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ТА САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – ЗАЛОГ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто систему взаємодії освітньої і самоосвітньої діяльності професійної спрямованості в умовах університетської освіти, аналізується специфіка взаємодії, особливості та відмінності освіти і самоосвіти у підготовці майбутніх педагогів до професійної праці; конкретизовані функції, зміст, методи та форми взаємодії освітнього та самоосвітнього процесів в підвищення якості підготовленості студентів до професійної праці. Акцентована увага на різних аспектах професійної спрямованості навчання і самоосвіти, можливостях педагогічного керування в забезпеченні якості освіти і педагогічної творчості.

У дослідженні зроблено висновок, що взаємодія забезпечує розвиток і самозміну студента в ході засвоєння знань, умінь та навичок, що відбувається у взаємодії зі стихійними, відносно керованими і цілеспрямовано створюваними умовами життя й набуття професійного досвіду.

Педагогічне керування взаємодією цих процесів поєднує в собі сукупність певних стандартів управління освітнім і самоосвітнім процесами, організації управлінської діяльності, використання технічних засобів, додержання вимог щодо стосунків з учасниками освітньої і самоосвітньої діяльності з урахуванням норм і принципів етичних норм, естетики та права.

Наголошено, що професіоналізація освітнього процесу, педагогічне керування взаємодією освітнім та самоосвітнім процесами в системі університету слугує важливим чинником професійно - творчого розвитку майбутнього педагога. Сфера діяльності викладача передбачає не просто творчий підхід до виконання запланованої мети й завдань, але й прояв педагогічної культури і майстерності, нестандартних дій, креативних якостей, а головне – професійної компетентності викладача і підготовки студентів до самоуправління власними діями як у навчальній так і в самоосвітній діяльності.

Ключові слова: професіоналізація, взаємодія, освітній і самоосвітній процеси, педагогічне керування, професійна спрямованість освіти й самоосвіти, творчий підхід, якість освіти, підготовка, майбутні фахівці, умови підготовки, педагогічна направленість.

DRASHKO Olena Mykolayivna –
Candidate of Pedagogical Sciences,
Art. expert in pedagogy and methods
of technological development
Kryvorizky State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9823-5101>
e-mail: lenamd888@gmail.com

PROFESSIONALIZATION OF VZAE MODII STUDY AND SELF-EDUCATIONAL DIAGNOSTICS IS A GUARANTEE OF THE PERFECT TRAINING OF THE FUTURE TEACHERS IN TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT TO PROFESSIONAL ACTIVITY

In the stat, the system of mutual is a system of mutual self -evidence of the same professor of profession, in the mind of univivitsky, analist the specify, the same, is the same in the pidgostishits concretized functions, changes, methods and forms of intermodality of lighting and self-lighting processes in the promotion of students' preparedness to professional practice.

© Драшко О.М., 2022

Concretized are the processes of professional growth of future teachers in the way of organizing education and self-education in the minds of the university, their day, work, the nature of directness and non-standardness of these processes.

Emphasis is placed on various aspects of professional orientation of education and self-enlightenment, the possibilities of pedagogical education in the security of education and pedagogical creativity.

At the end of the day, we have grown the whiskers, which together ensure the development and self-reflection of the student in the course of the acquired knowledge, reduce that skill that is found in the interdependence of the natural, eminently cured and purposefully created by the professional minds of life.

The interplay between the lighting process and self-illuminating activity stimulates the manifestation of controlled professionalization as a process of future professional qualifications and development of their potentialities, supporting them in other states.

Pedagogical management of the interaction of these processes combines a set of certain standards for the management of educational and self-educational processes, the organization of management activities, the use of technical means, compliance with the requirements for relations with participants in educational and self-educational activities, taking into account the norms and principles of ethical norms, aesthetics and law.

It is emphasized that the professionalization of the educational process, pedagogical management of the interaction of educational and self-educational processes in the university system serves as an important factor in the professional and creative development of the future teacher. The sphere of the Dylenosti Viklidachi is not just creative piriyd to Vikonnnye scheduled to the hiking, ale of the teaching culture of the Maysternist, creative you, and the Golovna is the Vlacovani, the Vlasovskiyе, in self-illuminating activity.

Key words: *professionalization, interaction, educational and self-educational processes, pedagogical management, professional orientation of education and self-education, creative approach, quality of education, training, future specialists, training conditions, pedagogical orientation.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Соціально-економічні зміни в суспільстві зумовлює підвищення якості освіти, підготовленості майбутніх фахівців до інноваційної діяльності в сфері обраної професії. У зв'язку з цим у багатьох навчальних закладів проводиться пошук нових шляхів забезпечення умов для підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних кадрів (зокрема у педагогічній сфері діяльності).

Проблема якості освіти (як навчальних досягнень майбутніми фахівцями так і процесу їх досягнення) надзвичайно актуальна і в той же час дуже складна. Шляхи і засоби забезпечення якості освіти в навчальних закладах України стосується базових спеціальностей. Актуальними є проблеми оцінки якості освітнього процесу в системі університетської освіти, забезпечення умов активізації пізнавальної діяльності й зосередження уваги на вирішенні таких аспектів:

- забезпечення якості прийому і збільшення набору до навчального закладу через систему профорієнтаційної роботи й упровадження договірної основи співпраці з різними навчальними закладами;

- надання навчальним планам, програмам з навчальних дисциплін соціально-професійної спрямованості, конкретизації предметних компетенцій, знань та умінь, які є результатом взаємодії навчання і самоосвіти.

У зв'язку з цим необхідна нова система організації освітнього процесу, який буде спрямовано на формуванні компетенцій, способів практичного застосування знань, умінь, навичок й прийняття управлінських рішень по організації взаємодії навчальної і самоосвітньої діяльності в системі підготовки

майбутніх педагогів, посилення педагогічного керівництва цим складним процесом з боку викладачів навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволив встановити, що науковці відмічають недооцінку значущості професіоналізації взаємодії освітньої і самоосвітньої діяльності в системі підготовки майбутніх педагогів до творчої професійної діяльності. З огляду на необхідність вирішення поставлених завдань, варто відзначити публікації: А. Бондаренко і Л. Кіяшко [1], О. Галус [2], М. Галушко [3], Л. Даниленко [4], Т. Десятов [5], О. Кобернік [6], Мармаза [8], М. Євтух і О. Сердюк [9] та ін.

Складність цієї проблеми визначається суперечністю процесів, які відтворюють професійний розвиток і самовдосконалення майбутніх педагогів в умовах університету.

Мета статті – теоретичне обґрунтувати професіоналізацію взаємодії освітньої і самоосвітньої діяльності в підготовці майбутніх педагогів до професійної діяльності, як ресурсу підвищення її якості в умовах університету.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування професійного обліку майбутнього педагога – це процес залучення особистості до професійної активної діяльності, тобто її професіоналізації. Професіоналізація охоплює всі освітні процеси, завдяки яким майбутній педагог засвоює певні знання, норми, цінності, що дозволяють йому не тільки оволодіти основами обраної професії, але й бути компетенційним фахівцем, творчі виконуючим професійні функції.

Професіоналізація спрямована на підготовку майбутнього педагога до адаптації до творчої професійної діяльності, свого життя в суспільстві як повноправного його суб'єкта, до подолання суспільних криз і змін:

екологічних, енергетичних, інформаційних, комп'ютерних, матеріальних тощо; оволодіння досвідом, раніше створеним старшими поколіннями, досягнути своє покликання, визначити власне місце в суспільстві, самостійно знайти шляхи самовизначення в професійному середовищі. Ціль професіоналізації М. Євтух і О. Сердюк зазначають в допомозі майбутньому педагогу в самопізнанні, самоосмисленні, саморегуляції, самовдосконаленні, самооцінюванні й особливо в самореалізації у професійній сфері [9, с. 55].

Стрижневими напрямами професіоналізації підготовки майбутніх педагогів до практичної педагогічної діяльності мають стати демократизація і гуманізація, тобто організація її на принципах студентоцентризму, розкриття здібностей, повага до гідності студента і його потреб, індивідуалізація і диференціація освітнього процесу, що передбачає врахування у педагогічній підготовці відмінностей в інтелектуальній, емоційно-вольовій сфері особистості, особливостей фізичного і психічного розвитку кожного студента.

Професіоналізація підготовки майбутніх педагогів розглядається, як процес засвоєння студентами професійних норм, цінностей, знань, педагогічної культури взагалі в результаті цілеспрямованих і стихійних взаємодій; процес формування основних характеристик професійного обліку особистості (свідомості, почуттів, здібностей тощо). При цьому важливо акцентувати увагу на ньому як процесі засвоєння майбутнім педагогом професійно-педагогічного досвіду, оволодіння культурою освітнього процесу, продуктивної педагогічної праці, гуманних відносин у системі «викладач - студент».

Формування готовності до ініціативного, нестандартного і відповідального виконання професійних функцій майбутніх педагогів у освітньому процесі університету досягається шляхом єдності навчальних занять, педагогічної практики і самоосвітньої діяльності, реалізацією творчого підходу до організації нестандартних форм навчання і використання інноваційних технологій через моделювання, створення рольових ситуацій, які потребують активних дій студентів, які б розвивали в них професійні інтереси, потреби, практичні уміння й навички, культуру спілкування в колективі, здорову конкурентність, пошуковість, визначили б професійну спрямованість освітнього процесу.

Професіоналізація підготовки майбутніх педагогів до творчої педагогічної праці як двосторонній процес спрямоване на використання у освітньому процесі новаторської методики, креативно-діяльнісного підходу до його організації, використання

нових методів організації самоосвіти, оволодіння методологією і навиками наукових досліджень.

Головна мета професіоналізації освітнього процесу – створити оптимальні умови для систематичної динаміки зростання рівня педагогічного професіоналізму майбутніх педагогів, реалізації їхніх творчих запитів, забезпечення фундаментальної професійної підготовки з обраної сфери діяльності.

Професіоналізація підготовки студентів в умовах університету забезпечує не тільки засвоєння соціально-професійного досвіду, але й удосконалює, розвиває існуючі та створює нові соціально-професійні цінності, орієнтири, тобто сприяє розвитку й становленню особистості, забезпечує якість освітнього процесу.

Процес професіоналізації тісно пов'язано з самоосвітньою діяльністю студентів. Самоосвітня діяльність має великі можливості в професіоналізації й творчому розвитку особистості майбутнього педагога. Це два процесу взаємодіють та взаємообумовлюють один одного. А. Бондаренко і Л. Кіяшко розглядають самоосвіту як «форму отримання та поглиблення знань, процес розвитку інтелектуальних якостей та розумових здібностей, вид пізнавальної діяльності, засіб розвитку творчої особистості, керування її розумовою діяльністю» [1, с. 30]. На їх думку, формами самоосвіти можуть бути як індивідуальна, так і колективна, які стимулюють діяльність студентів, творчий саморозвиток їх особистості.

Взаємодія процесів професіоналізації, навчальної і самоосвітньої діяльності в умовах університету забезпечує перехід з пасивної позиції в активну позицію студента в процесі розвитку та його професійного становлення, при цьому він не тільки адаптується до професійної сфери діяльності, а й впливає на професійний розвиток, життєві обставини й на себе самого. Усі процесі реалізуються на суб'єкт-суб'єктному підході до пізнавального процесу. Ця взаємодія забезпечує розвиток і самозміну студента в ході засвоєння професійних знань, умінь та навичок, що відбувається у взаємодії зі стихійними, відносно керованими і цілеспрямовано створюваними умовами життя й набуття творчо-професійного досвіду. Взаємодія освітнього процесу й самоосвітньої діяльності стимулюють прояви педагогічно-контрольованої професіоналізації, як процесу набуття майбутніми педагогами творчо-професійного досвіду та розвиток їх потенціальних можливостей, що необхідні для якісного виконання професійних функцій.

Самоосвітня діяльність слугує чинником, який впливає на взаємодію з будь-якими суб'єктами, чи об'єктами дійсності, у

практичному спілкуванні, різних видах діяльності, що обумовлює професійний розвиток особистості в трьох сферах: діяльність, спілкування, самосвідомість.

Майбутній педагог у ході навчання має справу з різними видами діяльності, при цьому відбувається три важливих процеси: орієнтування в системі зв'язків, які мають місце в кожному виді діяльності й між її різновидами. Воно здійснюється за допомогою особистісних смислів, виявлення важливих аспектів діяльності, об'єднання навколо головного, зосередження на ньому; засвоєння в ході реалізації діяльності нових ролей й осмислення їх значущості для професійного розвитку і творчого становлення особистості. В цьому процесі майбутній педагог є суб'єктом діяльності. Активність його дій обумовлюється в повній мірі сферою спілкування, як примноження контактів з іншими учасниками самоосвітньої діяльності і навчання, перехід від монологічного спілкування до діалогічного, тобто вміння орієнтуватися на партнера, його чути й сприймати. Третій аспект розвитку особистості – це самосвідомість майбутнього педагога. Самосвідомість – це процес за допомогою якого студент пізнає себе і становиться самою собою, продуктом якого є уявлення себе, Я-образу. Основою взаємодії цих процесів має бути «Я - концепція» як система усвідомлених і неусвідомлених відомостей про себе, на основі яких студенти будують власну поведінку. «Я-концепція» є стимулюючим внутрішнім механізмом дій і вчинків майбутнього педагога. У практиці різняться позитивну і негативну «Я-концепцію». Механізмом професійного розвитку особистості майбутнього педагога є позитивна «Я-концепція», яка сприяє успішній діяльності, позитивним проявом його можливостей і здібностей. Негативна «Я-концепція» погіршує результати діяльності, сприяє закріпленню негативного досвіду поведінки майбутнього педагога.

Формування позитивної «Я-концепції» як основи професійно-творчого становлення студента в умовах університету залежить не тільки від взаємодії освітнього і самоосвітнього процесів у ході підготовки майбутніх педагогів у середовищі університету. Вчені все більше значущості надають професіоналізації взаємодії цих процесів, при цьому продуктивність цієї взаємодії залежить від грамотного педагогічного керування.

Педагогічне керування взаємодією освітньої і самоосвітньої діяльності студентів має бути спрямоване на те, щоб викладач:

- бачив в кожному майбутньому педагозі індивідуальність, можливість поважати її, розуміти, сприймати, вірити в його можливості

і перспективу професійно-творчого становлення його особистості;

- моделювати в освітній практиці ситуації успіху, доброзичливості, підтримки, щоб студенти вірували в свої здібності і можливості;

- розуміти причини незнання й неправильної поведінки, допомагаючи подолати негативний досвід, не створюючи збитку достоїнству майбутнього педагога;

- створювати умови реалізації особистості в активній діяльності, набуття позитивних навчальних досягнень в освітньому і самоосвітньому процесах.

Як свідчить практика ефективне педагогічне керування освітньою і самоосвітньою діяльністю стимулює позитивну «Я-концепцію», емоційну стабільність майбутнього педагога, здатність проявляти турботу і зацікавленість у його долі, особистісну зрілість, професійну відповідальність.

Складність педагогічного керування взаємодією освітньої та самоосвітньої діяльності у ході підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності обумовлює необхідність професіоналізації підготовки, інноваційними складовими якої є:

- здійснення інтегрування і професійної спрямованості навчальних дисциплін, введення у їх зміст практикуму «Теорія і практика управління самоосвітньої діяльністю»;

- впровадження інноваційних технологій у практиці педагогічного керування взаємодією освітнього й самоосвітнього процесу;

- посилення дослідницької діяльності шляхом побудови єдиної системи оволодіння курсами: «Психодіагностика», «Методи математичної статистики»;

- набуття професійно-творчого досвіду, застосування знань, умінь й прийняття управлінських дій у процесі взаємодії навчальної і самоосвітньої діяльності.

Набуття викладачами вищої школи практичного досвіду педагогічного керування взаємодією освітнього і самоосвітнього процесів позитивно впливає на підвищення якості підготовки майбутніх педагогів до творчої професійної діяльності шляхом:

- посилення професійної спрямованості підготовки майбутніх педагогів;

- гармонізації інформаційної і процесуальної сторін навчання шляхом використання різноманітних методів (аналіз управлінських і психологічних ситуацій, ділові та рольові ігри, виконання творчих завдань; психологічний тренінг, індивідуальні рефлексивні завдання та ін.);

- використання інтерактивних форм організації навчання («Аукціон ідей», захист проектів, імітація нарад, засідань та інших

видів спілкування, моделювання подієво-рольових ситуацій), які стимулюють самоосвітню діяльність, закріплюють знання та уміння для успішного виконання навчальних завдань;

- проведення індивідуально-творчої роботи засобами проектного методу навчання, які забезпечують не тільки засвоєння предметних знань, а й формування предметних компетенцій, оволодіння засобами контролю рівня їх сформованості.

У процесі викладання професійно орієнтованого змісту дисциплін реалізується поетапний перехід майбутніх педагогів до базових форм діяльності: від навчальної до самоосвітньої діяльності; від її академічного типу до квазіпрофесійного (рольові, ділові ігри, творчі роботи, презентації на кращій виріб) до управління й самоуправління своїми діями в моделюємих подієво-рольових ситуаціях професійної спрямованості. В моделюємих дієво-рольових ситуаціях майбутні педагогі оволодівають й закріплюють не тільки фізичні, емоційні, вольові якості власної особистості, але й набувають уміння використовувати в самоосвітньої діяльності матеріально-технічного ресурсного забезпечення (бібліотечний фонд, періодика, засоби для впровадження інформаційних технологій: електронні варіанти лекцій, записи для мультимедійних презентацій дисциплін (тексти лекцій, плани практичних занять), електронні варіанти тестів для поточного та підсумкового контролю, відеоматеріали та ін.

У підготовці майбутнього педагога самоосвітня діяльність є важливим чинником професійного зростання й набуття досвіду професійних дій у практичних обставинах. Виходячи з цього увага приділяється виявленню мотивів, цілей, засобів, умов, в яких протікає самоосвітня діяльність майбутніх педагогів. На консультаціях, практичних заняттях вони знайомляться з методикою самоосвітньої діяльності, плануванням й видами контролю за їх досягненнями у навчанні й самоосвіті.

Педагогічне керування взаємодією навчальної й самоосвітньої діяльності потребує покращення у навчальному закладі організаційно-індивідуальної роботи з майбутніми педагогами, різноманітність видів контролю, розроблення методичного забезпечення для дистанційного навчання; важливо поєднувати тестові форми контролю з усним спілкуванням, бесідами, діалогами, захистом проектів тощо.

Складність керування взаємодією освітньої і самоосвітньої діяльності майбутніх педагогів обумовлює підвищення рівня управлінської культури викладачів університету.

Управлінська культура викладача характеризується сукупністю системних управлінських знань, умінь, професійних та особистісних якостей, рівнем розвитку мотиваційно-ціннісних уявлень його як керівника. Управлінська культура об'єднує в своєму змісті творчі сили і здібності керівника, культуру професійної праці (М. Галушко); сукупність інноваційних підходів керівної діяльності (О. Галус, Л. Даниленко, О. Мармаза,); специфічні особливості професіоналізації управління освітою (Т. Десятов).

Управлінська культура викладача слугує механізмом оптимізації педагогічного керування взаємодією освітнього та самоосвітнього процесів. Керування викладачем взаємодією цих процесів поєднує в собі сукупність певних стандартів управління освітнім процесом, організації управлінської діяльності, використання технічних засобів, додержання вимог щодо стосунків з учасниками освітньої і самоосвітньої діяльності з урахуванням норм і принципів етичних норм, естетики та права [7]. Культура викладача – це динамічне явище, яке потребує постійну роботу над собою, збагачення менеджерських знань, систематичної самоосвіти, практичної управлінської діяльності в ролі керівника навчання і самоосвіти. В цьому плані актуалізується потреба викладачів у постійно діючих семінарах, конференціях, обміну досвідом по управлінню взаємодією освіти і самоосвіти як джерела підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах навчального закладу. Ефективність управління взаємодією освітньої і самоосвітньої діяльності у процесі підготовки майбутніх фахівців до професійної праці обумовлюється рівнем управлінської культури викладача.

У процесі педагогічного керування освітньою і самоосвітньою діяльністю студентів важливу роль відіграє культура спілкування. У ході спілкування зі студентами важливо акцентувати увагу на таких його складниках:

- передавання інформації чи обмін нею;
- вплив викладача на поведінку студентів;
- вплив студентів на поведінку викладача, його відповідна реакція [7, с. 142].

Культура управління взаємодією освітнього і самоосвітнього процесів у системі професійної підготовки майбутніх фахівців до професійної праці – це система знань і практичних умінь, особистісних якостей, мотивів і цінностей, яка слугує якісному виконанню професійних завдань, управлінських функцій, ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього і самоосвітнього

процесів, досягненню позитивних результатів й професійного зростання в умовах університету.

Для розвитку управлінської культури викладачів і підвищення рівня якості підготовленості майбутніх фахівців до професійної діяльності важливо створювати необхідні умови на різних етапах освіти і самоосвіти. При цьому важливо: а) сприяння спеціальної підготовки у навчальних закладах не тільки викладачів, але і майбутніх педагогів з управління взаємодією освітнього і самоосвітнього процесів; б) проведення тренінгів, науково-практичних семінарів і конференцій з проблеми розвитку управлінської культури та культури управління взаємодією освітнього і самоосвітнього процесів в системі професійної підготовки майбутніх педагогів. Не менш значимо створення в навчальних закладах психологічних, консультативних служб, творчих груп, інформаційного банку та електронної картотеки з теорії та практики розвитку управлінської культури та накопичення досвіду ефективного управління взаємодією освіти та самоосвіти в підготовці сучасного конкурентоспроможного фахівця в умовах університету. Необхідно заохочення викладачів та майбутніх педагогів та створення організаційно-педагогічних умов для самоосвітньої роботи, як важливого джерела професійного становлення і соціального визрівання, творчої адаптації його до професійної праці.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Професіоналізація освітнього процесу, педагогічне керування взаємодією освітнім та самоосвітнім процесами в системі університету слугує важливим чинником професійно-творчого розвитку майбутнього педагога. Сфера діяльності викладача університету передбачає не просто творчий підхід до виконання запланованої мети й завдань, але й прояв менеджерського таланту, професійних дій, креативних якостей, а головне – управлінської компетентності викладача і підготовки майбутніх педагогів до самоуправління власними діями, як у навчальній так і в само взаємодії освітнього та самоосвітнього процесів на освітньої діяльності.

У подальшому передбачено детальніше переглянути практичні підходи, технології професіоналізації змісту професійної підготовки та її взаємодії зі самоосвітньою діяльністю майбутніх педагогів, а також з'ясувати вплив цієї взаємодії на професійно-творче становлення майбутніх педагогів в умовах університету

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко А. В., Кіяшко Л. І. Самоосвіта як засіб підвищення компетентності викладача. *Управлінсько-педагогічні аспекти професійної діяльності викладача вищої школи. Збірник матеріалів перших науково-практичних педагогічних читань (15 грудня 2016 р.)*. Черкаси: Видавець Ю. А. Чабаненко, 2016. С. 30-33
2. Галус О. М. Наукові підходи щодо професійної підготовки майбутніх педагогів у ступеневому вищому навчальному закладі. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького*. Серія : Педагогічні та психологічні науки, 2010. № 54. С. 13–17.
3. Галушко М. В. Актуальні проблеми управління професійно-творчим розвитком майбутніх словесників. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2013. № 36 (289). С. 25–30.
4. Даниленко Л. І. Інноваційний освітній менеджмент: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 144 с.
5. Десятов Т. М. Професіоналізація управління освітою. Підготовка фахівців у сфері освіти та освітнього менеджменту: європейський вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м. Черкаси, 29–30 березня 2018 р. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. С. 42–44
6. Кобернік О. Підготовка майбутніх учителів до застосування проектної технології у професійній діяльності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 6(3).С. 98-105
7. Конрашов М. М. Управління якістю підготовки майбутніх учителів до успішної професійної діяльності: теоретико-методичний аспект: монографія. Черкаси. 2019. 469 с.
8. Мармаза О. І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Основа, 2004. 240 с.
9. Євтух М. Б., Сердюк О. П. Соціальна педагогіка: підручник: МАУП, 2002. 232 с.

REFERENCES

1. Bondarenko, A. V., Kiyashko, L. I. (2016). Samoosvita yak zasib pidvyshchennya kompetentnosti vykladacha. *Upravlins'ko-pedahohichni aspekty profesynoyi diyal'nosti vykladacha vyshchoyi shkoly* [Self-education as a means of increasing teacher competence. Administrative and pedagogical aspects of the professional activity of a teacher of a higher school]. *Zbirnyk materialiv pershykh naukovo-praktychnykh pedahohichnykh chytan'* (15 hrudnya 2016 r.). Cherkasy: Vydavets' YU. A. Chabanenko. S. 30-33. [in Ukrainian].
2. Halus, O. M. (2010). *Naukovi pidkhody shchodo profesynoyi pidhotovky maybutnikh pedahohiv u stupenevomu vyshchomu navchal'nomu zakladi* [Scientific approaches to the professional training of future teachers in a graduate higher educational institution]. *Zbirnyk naukovykh prats' Natsional'noyi akademiyi Derzhavnoyi prykordonnoyi sluzhby Ukrayiny imeni Bohdana Khmel'nyts'koho*. Seriya : Pedahohichni ta psykholohichni nauky. № 54. S. 13–17. [in Ukrainian].

3. Halushko, M. V. (2013). Aktual'ni problemy upravlinnya profesyno-tvorchym rozvytkom maybutnikh slovesnykiv [Actual problems of management of professional and creative development of future lexicographers]. Visnyk Cherkas'koho universytetu. Seriya «Pedahohichni nauky». № 36 (289). S. 25–30. [in Ukrainian].

4. Danylenko, L. I. (2006). Innovatsiynyy osvitniy menedzhment [Innovative educational management]: navch. posib. Kyiv: Hlavnik. 144 s. [in Ukrainian].

5. Desyatov, T. M. (2018). Profesionalizatsiya upravlinnya osvitoiu. Professionalization of education management [Training of specialists in the field of education and educational management]. Pidhotovka fakhivtsiv u sferi osvity ta osvith'oho menedzhmentu: yevropeys'kyi vymir: materialy Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi. m. Cherkasy, 29–30 bereznya 2018 r. Cherkasy : Vydavets' Chabanenko YU. A. S. 42–44. [in Ukrainian].

6. Kobernik, O. (2012). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv do zastosuvannya proektnoyi tekhnolohiyi u profesiyniy diyal'nosti [Preparation of future teachers for the application of project technology in professional activity]. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelya. № 6(3).S. 98-105. [in Ukrainian].

7. Konrashov, M. M. (2019). Upravlinnya yakystyu pidhotovky maybutnikh uchyteliv do uspishnoyi profesiynoyi diyal'nosti: teoretyko-metodychnyy aspekt [Management of the quality of training of future teachers

for successful professional activity: theoretical and methodological aspect]: monohrafiya. Cherkasy. 469 s. [in Ukrainian].

8. Marmaza, O. I. (2004). Innovatsiyni pidkhody do upravlinnya navchal'nym zakladom [Innovative approaches to educational institution management]. Kharkiv: Osnova. 240 s. [in Ukrainian].

9. Yevtukh, M. B., Serdyuk, O. P. (2002). Sotsial'na pedahohika [Social pedagogy]: pidruchnyk: MAUP. 232 s. [in Ukrainian].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДРАШКО Олена Миколаївна – кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DRASHKO Olena Mykolayivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Art. graduate student of the Department of Pedagogy and Methods of Technological Education Kryvorizky State Pedagogical University.

Scientific interests: training future teachers to professional activity.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2022 р.

УДК 378. 14:76

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-206-259-265

СПНУЛ Ігор Васильович –

заслужений працівник культури України, доцент, доцент кафедри мистецької освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного

університету імені Володимира Винниченка

ORCID:<https://orcid.org/0000-0001-8851-2198>

e-mail:spinuligor75@gmail.com

СПНУЛ Олена Миколаївна –

заслужений працівник культури України,

старший викладач кафедри мистецької освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного

університету імені Володимира Винниченка

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-5647-9423>

e-mail: spinuligor75@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ

Пріоритетним напрямком розвитку сучасного хореографічного мистецтва на відміну від народного та естрадного, сьогодні є сучасний бальний танець. Танець надає можливість фізичного, естетичного, духовного розвитку та освіти як дітей і молоді, так і дорослих. Навчання найкращим руховим умінням та навичкам в процесі тренувань, пов'язане з мобілізацією та активним розвитком багатьох фізіологічних функцій людського організму: кровообігу, дихання, нервово-м'язової активності тощо. Завдяки швидкому ритму, складній та різноманітній техніці, бальний танець допомагає людині відчути впевненість в собі, запобігає появі комплексів, тренує витривалість, вестибулярний апарат, дихальну систему та серце.

В останні роки в Україні активно розвивається новий вид дозвіллевої діяльності у сфері бальних танців – танці у форматі Pro-Am (Професіонал – аматор). Pro-Am – це напрямок у бальних танцях, де в парі один учасник – педагог-професіонал, а інший – аматор-учень. Крім численних тренувань у танцювальному залі та показових